

Kostprijs melk 2008 hoger dan in 2007

Pieter-Willem Blokland

De kostprijs van melk bedraagt in 2008 ruim 46 euro per 100 kg melk. Ten opzichte van 2007 is dit een stijging van meer dan één euro. Naast de gemiddelde kostprijs in de jaren 2004 tot en met 2008 beschrijft dit artikel ook de gemiddelde kosten en opbrengsten naar bedrijfsgrootte over de afgelopen 5 jaar.

Ontwikkeling kostprijs melk

In 2008 bedragen de totale kosten op zuivere melkveebedrijven bijna 54 euro per 100 kg melk (tabel 1). Dit is een daling van ongeveer 30 eurocent ten opzichte van 2007. Ondanks de gedaalde kosten is de kostprijs van melk in 2008 ten opzichte van 2007 gestegen. De oorzaak hiervan zijn de afgenomen overige opbrengsten. Deze afname heeft tot gevolg dat de kosten die worden toegeschreven aan de productie van melk toenemen in 2008. De kostprijs van melk komt uit op 46,5 euro per 100 kg melk.

Tabel 1	Bedrijfsopzet, kosten, opbrengsten en resultaten (euro per 100 kg melk) van zuivere melkveebedrijven, 2004-2008				
	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Bedrijfsopzet</i>					
Oppervlakte cultuurgrond (ha)	41,6	42,5	44,3	45,1	46,6
Aantal melkkoeien	67	68	70	73	78
Gebruiksmelkquotum (ton)	523,9	541,0	564,1	588,8	624,8
Melkproductie per koe	7.672	7.738	7.978	7.971	8.050
<i>Kosten</i>					
Totaal kosten	53,69	49,97	52,62	54,17	53,86
w.v. veevoer	6,82	6,10	6,48	7,96	9,68
w.v. arbeid*	15,32	14,87	14,02	13,69	13,49
w.v. rente*	10,17	7,19	10,40	9,82	6,56
<i>Opbrengsten</i>					
Totaal opbrengsten	40,55	41,57	41,25	48,96	47,88
w.v. melk	32,58	32,10	31,28	37,52	37,89
w.v. overige opbrengsten	5,85	6,30	5,67	7,27	6,07
<i>Resultaten</i>					
Netto bedrijfsresultaat	-13,15	-8,39	-11,37	-5,21	-5,98
Rentabiliteit (%)	75,51	83,20	78,40	90,39	88,90
Arbeidsopbrengst	2,17	6,47	2,65	8,48	7,51
Kostprijs van melk	45,58	41,81	44,67	45,38	46,49
* Betaalde en berekende rente en arbeid					
Bron: Informatienet.					

De zuivere melkveebedrijven die vertegenwoordigd zijn in het Bedrijven-Informatienet van het LEI zijn in de periode 2004-2008 ongeveer 19% gegroeid in gebruiksquotum (tabel 1). De productie per koe nam met bijna 5% toe. De arbeidskosten zijn in de periode afgenomen. Dit wijst op een verbetering van de arbeidsproductiviteit. De kosten van veevoer liggen tot 2007 rond de 6 à 7 cent per 100 kg melk. Door tegenvallende graanoogsten en de toenemende vraag naar bio-energiegewassen stegen de voerprijzen in 2007 en 2008 sterk. Dit is dan ook te zien aan de veevoerkosten in deze jaren. De melkopbrengsten waren over de periode 2004-2009 het laagst in 2006. Door hogere EU-toeslagen resulteerde dit echter niet in de laagste totale opbrengsten. De rentabiliteit van de zuivere melkveebedrijven lag in de gehele periode onder

de 100%. In 2005 was de kostprijs van melk het laagst. Dit werd vooral veroorzaakt door de relatief lage totale kosten.

Kosten naar bedrijfsomvang

Gemiddeld over de periode 2004-2008 hebben de grotere bedrijven lagere totale kosten per 100 kg melk dan de kleinere en de middengrote bedrijven (figuur 1). De kleinere bedrijven hebben hoge berekende rente- en arbeidskosten. Deze bedrijven krijgen een groot deel van deze kosten niet vergoed, de totale opbrengsten liggen namelijk onder het niveau van de totale kosten. De ondernemer zal genoeg moeten nemen met een lagere vermogens- en arbeidsvergoeding. Dit geldt ook in mindere mate voor de middengrote en grotere bedrijven. De grotere bedrijven krijgen gemiddeld over de periode wel een groter deel van hun bedrijfseconomische kosten vergoed. Deze bedrijven realiseren een hogere arbeidsproductiviteit ten opzichte van de overige bedrijven, waardoor de berekende kosten over meer geproduceerde kilogrammen melk worden verdeeld. De toegerekende en niet-toegerekende kosten zijn nagenoeg gelijk tussen de verschillende bedrijfsgroottes.

Doorkijkje 2009

In 2009 zal de melkprijs veel lager uitkomen dan in 2008. Ook is er sprake van lagere kosten, onder andere door lagere voerprijzen. Bij gelijke uitgangspunten zal de kostprijs daarom in 2009 lager uitkomen dan in 2008. De besparing op kosten (uitgaven) is beperkt, omdat een groot deel als vaste kosten moet worden gezien. Op korte termijn is het niet gemakkelijk om deze kosten te verlagen. Veel bedrijven zullen geen vergoeding voor arbeid realiseren in 2009. Daar komt bij dat de EU heeft besloten om het melkquotumsysteem in 2015 te beëindigen. Daarom is besloten om vanaf 2009 afschrijvingskosten in rekening te gaan brengen over dat quotum. In 2009 gaat dat om een bedrag van ongeveer 3 euro per 100 kg melk. Deze kosten dragen er toe bij dat de kostprijs in 2009 hoger uitvalt dan in 2008.

